

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Nds/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 1019200428
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1019200428.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: D.. F.. Š. Č.Ý., bytom A. XX/X, K., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: 28386/2015/15/RK z 26. októbra 2015, v konaní o návrhu žalobcu o prikázanie veci inému súdu podľa § 85 Správneho súdneho poriadku, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalobcu o prikázanie veci inému súdu z a m i e t a.

Miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave, ako správny súd, vecne a miestne príslušný na prejednanie a rozhodnutie v danej veci, predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky o žiadosti žalobcu o prikázanie veci inému súdu podľa § 85 Správneho súdneho poriadku (ďalej tiež SSP).

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej príslušnosti správneho súdu na základe žiadosti účastníka konania o prikázanie veci inému súdu (§ 85 ods. 4 SSP), po tom, ako sa oboznámil s prejednávanou vecou, dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na prikázanie veci inému súdu ako súdu miestne príslušnému, a preto žiadosti žalobcu o prikázanie veci inému súdu nebolo možné vyhovieť.

3. Z predloženého spisového materiálu krajského súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žalobca žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 4. januára 2016 sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č.: 28386/2015/RK z 26. októbra 2015 a postup mu predchádzajúci, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, odboru znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti č. 28386/2015/15 z 29. júla 2015, ktorým bol žalobca vyčiarknutý zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov. Žalobca písomným podaním zo dňa 18.11.2020 žiadal o prikázanie veci inému súdu podľa § 85 Správneho

súdneho poriadku zo zdravotného stavu. Uviedol, že dňa 2.9.2020 vo Východoslovenskom ústave srdcových chorôb mu vykonali 3x Bypassy na srdci, navyše počas 4,5 hod. operácii mu zlyhali obličky, bolo nutné ho pripojiť na dialýzu - prvýkrát v živote, po 3 elektrických výbojoch ho vrátili po operácii do života; ešte stále ho bolí pravá noha, odkiaľ odoberali cievy pre srdce. Žalobca ako prílohy k uvedenej žiadosti označil a predložil - 1/ tabuľka č.1 k vyhl. č. 605/2008 Z.z. Jednotková východisková hodnota PORASTU - ovocné stromy, 2/ kópia z monografie katedry Ekonomiky poľnohospodárstva SPU Nitra, náklady na založenie ha jablonoňového sadu. 31 390,- eur; 3/ kópia zmluvy - odkúpenie záložného práva zo Slovenskej záložnej banky 68.286,- eur (2011); 4/ kópia odpovedi KS-BA na sťažnosť na priet'ahy v konaní - nedôstojnosť a arogancia svojvôle. Žalobca neoznačil a nepredložil v prílohách k uvedenej žiadosti žiaden doklad o svojom zdravotnom stave. Z obsahu žiadosti žalobcu o prikázane veci inému súdu vyplýva jeho nespokojnosť s postupom a rozhodovaním v konaní danej veci Krajským súdom v Bratislave, považujúc ho za nezákonný, majúc za to, že na Krajskom súde v Bratislave nenašiel súdnu ochranu svojich práv pre svojvôľu sudkýň.

4. Podľa § 13 ods. 1 až 5 Správneho súdneho poriadku (zákon č. 162/2015 Z.z. tiež „SSP“) miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ak nemožno určiť miestnu príslušnosť podľa odseku 1, je miestne príslušným krajský súd, v ktorého obvode má sídlo žalovaný orgán verejnej správy.

V konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu, v konaniach podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a na konanie o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích orgánov verejnej správy je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo; ak takého súdu niet a žalobcom je fyzická osoba, je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode sa fyzická osoba zdržuje.

Ak preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy je už predmetom konania podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), na konanie o správnej žalobe prokurátora je miestne príslušný súd podľa odseku 3.

Ak je miestne príslušných niekoľko správnych súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

5. Podľa § 9 ods. 1, 2 SSP konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

Ak nemožno určiť príslušnosť podľa § 10 až 13, je na konanie príslušný Krajský súd v Bratislave.

6. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

7. Podľa § 36 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej tiež „CSP“) konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Citované ustanovenie § 9 ods. 1 SSP, (§ 36 ods. 1,2 CSP v spojení s § 25 SSP) zakotvuje zásadu perpetuatio fori, podľa ktorej je pre určenie miestnej príslušnosti rozhodujúci stav v čase začatia konania a trvá až do skončenia sporu. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili.

9. V zákonom ustanovení je zakotvená zásada, podľa ktorej sa má konanie uskutočňovať na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Znamená to, že zákon trvá na dodržiavaní kritérií stanovených v §§ 10 a nasl. SSP pre založenie vecnej príslušnosti a v §§ 13 a nasl. SSP pre založenie miestnej príslušnosti. Rozhodnutie, na ktorý súd podať žalobu, teda neponecháva na voľnú úvahu účastníka. Pre založenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu sú však rozhodujúce iba okolnosti, ktoré existujú v čase začatia

konania, t. j. v deň doručenia žaloby na súd. Ak sa konanie začalo na vecne a miestne príslušnom súde, bude sa konanie viesť na tomto súde, teda bude trvať jeho príslušnosť až do skončenia konania (zásada trvania príslušnosti alebo *perpetiatio fori*). To platí aj vtedy, ak neskôr počas konania dôjde k zmene okolností rozhodujúcich pre určenie príslušnosti. Takáto zmena okolností totiž nemá žiadny vplyv na už raz založenú vecnú ani miestnu príslušnosť, a preto súd nemôže z tohto dôvodu vysloviť svoju vecnú alebo miestnu nepríslušnosť. Inštitút vecnej alebo miestnej nepríslušnosti možno totiž aplikovať iba v prípade, ak súd, na ktorý bola podaná žaloba, nebol v deň jej doručenia vecne alebo miestne príslušný (Števček, M., Ficová, S. a kol.: *Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. Výdanie*, C. H. Beck, 2012).

10. Podľa § 85 ods. 1 až 4 SSP, ak nemôže príslušný správny súd vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť vec prikázaná inému správneému súdu tej istej inštancie.

Vec možno prikázať inému ako miestne príslušnému alebo kauzálnu príslušnému krajskému súdu, ak pre vylúčenie sudcov správneho kolégia nemožno zostaviť senát. To platí primerane aj na prikázanie veci okresnému súdu.

Vec možno prikázať inému správneému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. Účastníci konania majú právo sa vyjadriť k tomu, ktorému správneému súdu by mala byť vec z dôvodu vhodnosti prikázaná, a tiež k dôvodom prikázaní.

O prikázaní veci inému okresnému súdu rozhoduje krajský súd spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má vec prikázať. O prikázaní veci inému krajskému súdu rozhoduje najvyšší súd. Ak sú vylúčení sudcovia senátu najvyššieho súdu, rozhodne o prikázaní veci inému senátu iný senát najvyššieho súdu.

11. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatuje, že zásada *perpetuatio fori* zakotvená v § 9 ods. 1 veta druhá Správneho súdneho poriadku môže predstavovať prekážku riadneho poskytnutia súdnej ochrany v správnom súdnom poriadku a to najmä vtedy, ak by bolo vhodnejšie, aby vec prejednal a rozhodol iný ako príslušný súd, alebo ak by inak príslušný správny súd vo veci nemohol (nebol schopný) konať. Na prekonanie uvedených prekážok slúži procesný inštitút prikázaní veci (pozri Česka, Z. a kol. *Občianske právo procesné*. 1. vydání. Praha: Panorama, 1989, s. 88). Prikázanie veci sa v procesnej teórii označuje aj pojmom delegácia. Podstata prikázaní veci (delegácie) spočíva v presune prejednávanej veci z príslušného súdu na iný súd toho istého druhu. Delegácia tak predstavuje výnimku zo zásady zakotvenej v ustanovení § 9 ods. 1 veta prvá Správneho súdneho poriadku, podľa ktorej konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálnu príslušný. Prikázanie veci na prejednanie inému, než príslušnému súdu, znamená vždy zmenu (presun) miestnej príslušnosti súdu, nikdy nie vecnej alebo funkčnej príslušnosti, tým menej právomoci súdu. Preto súd rozhoduje o prikázaní veci vždy inému súdu toho istého druhu, tej istej inštancie (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 1. augusta 2011, sp. zn. 4Nd 192/2001). O prikázaní veci môže súd rozhodnúť v ktoromkoľvek štádiu konania po tom, čo bola určená miestna príslušnosť súdu. Delegácia prichádza do úvahy v správnom súdnom poriadku v konaní pred krajským súdom a v konaní pred okresným súdom, nikdy nie v konaní pred kasačným súdom. Jej použitie nie je obmedzené na konania o určitej veci, preto možno tento inštitút využiť v každom správnom súdnom konaní, bez ohľadu na to, čo je jeho predmetom.

12. Podľa dôvodov, ktoré k prikázaní veci (delegácii) inému než miestne príslušnému súdu vedú, rozlišuje procesná teória delegáciu nutnú (*propter necessitatem*) a delegáciu vhodnú (*propter utilitatem*).

13. Delegácia vhodná, predstavuje mimoriadny procesný inštitút, preto k prikázaní veci inému než miestne príslušnému súdu z dôvodu vhodnosti, by malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, keďže delegácia predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, podľa ktorej nikomu nemožno odňať zákonného sudcu a príslušnosť súdu stanovuje zákon. Dôvody pre odňatie veci príslušnému správneému súdu z dôvodu vhodnosti musia byť preto natoľko významné, aby dostatočným spôsobom odôvodňovali prelomenie citovaných ústavných princípov (pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 27. augusta 2008, sp. zn. 29Nd 227/2008).

14. V danej súvislosti najvyšší súd upriamuje pozornosť na to, že podľa článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Podstatou práva na zákonného sudcu je, že príslušnosť súdu pre riešenie konkrétnej veci sa musí riadiť vopred stanovenými pravidlami, a že podľa vopred stanovených pravidiel sa musí odohrávať aj pridelenie veci konkrétnemu sudcovi alebo senátu v rámci takto určeného súdu. Zásada zákonného sudcu predstavuje jednu zo základných záruk nezávislého a nestranného súdneho rozhodovania v právnom štáte a podmienku riadneho výkonu tej časti verejnej moci, ktorá bola súdom ústavne zverená. Dodržanie všeobecných zákonných podmienok určenia príslušnosti súdu je zárukou toho, že nedôjde k svojvoľnému určovaniu príslušnosti súdu, ktorého cieľom by mohlo byť ovplyvnenie výsledku súdneho rozhodovania (pozri aj nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. marca 2009, sp. zn. III. ÚS 529/08).

15. Ustanovenie § 85 ods. 3 Správneho súdneho poriadku o delegácii vhodnej preto musí byť vykladané reštriktívne a k rozhodnutiu o delegácii vhodnej by mal súd pristúpiť len na základe výnimočných okolností. Z uvedeného vyplýva, že súd pri rozhodovaní o delegácii vhodnej musí byť pevne spútaný základnými zásadami správneho súdneho procesu (právo na spravodlivý proces) a vo svojom rozhodovaní nepripúšťať voluntarizmus, naopak dôsledne prihliadať k mravným, sociálnym a etickým stránkam delegácie (rovnako Jirsa, J., Trebatický, P., Korbel, F. a kol. Občanský soudní řízení. Soudcovský komentář. Kniha I. § 1-78g Občanského soudního řádu. 1. vydání. Praha: JUDr. Karel Havlíček, Havlíček Brain Team, 2014, s. 82). Ak preto existujú pochybnosti o vhodnosti prikázania veci inému správne súdu, musí vedúci princíp práva na zákonného sudcu a príslušný súd vždy prevážiť, a súd nemôže návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti vyhovieť. Dôvody vhodnosti pre prikázanie veci (delegáciu) inému než miestne príslušnému správne súdu môžu byť v závislosti na predmete konania, účastníkoch konania či iných okolnostiach rôzne. Sú však nimi spravidla také okolnosti, ktoré umožňujú hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným, než miestne príslušným správne súdom. Vždy však záleží na individuálnych okolnostiach prejednávanej veci, ktoré súd pri svojom rozhodovaní musí zvážiť a prihliadnuť k nim. V zmysle rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky možno prihliadnuť najmä na mimoriadne pomery účastníka konania, ako sú pohlavie, vek, zdravotný stav, rodinné pomery a pod. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2009, sp. zn. I. ÚS 379/09). Obdobne, pomery účastníka konania, ktoré môžu byť dôvodom pre prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, vidí aj Najvyšší správny súd Českej republiky najmä v okolnostiach sociálneho a zdravotného charakteru, ktorými sú napríklad starostlivosť o dieťa alebo o bezmocnú osobu, tehotenstvo, zlý zdravotný stav alebo invalidita (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 6. decembra 2016, sp. zn. 283/2016).

16. Dôvodom na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti však nemôže byť nesúhlas s konkrétnym postupom príslušného súdu alebo predpoklad kladného rozhodnutia iným súdom (rovnako Horváth, E., Andrášiová, A. Civilný sporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, s. r. o., 2015, s. 97). Tiež skutočnosť, že miestne príslušný správny súd je viac zaťažovaný, či pomalší vo vybavovaní vecí, je síce objektívnou skutočnosťou, no nemôže byť dôvodom pre prikázanie veci inému správne súdu z dôvodu vhodnosti. Organizácia súdnictva a vyriešenie personálnych problémov v obsadení súdov je záležitosťou štátu, na ktorom je, aby súdnictvo organizoval tak, aby boli napĺňané princípy práva na spravodlivý proces (nálež Ústavného súdu Českej republiky z 30. apríla 2008, sp. zn. III. ÚS 2853/07). Ani samo priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov na žiadosť podľa § 166 ods. 1 Správneho súdneho poriadku nie je dôvodom pre delegovanie veci na správny súd, v ktorom má žalobca bydlisko alebo sídlo (rovnako rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Nd 333/2007).

17. Najvyšší súd v danej súvislosti upriamuje pozornosť aj na rozsiahlu rozhodovaciu prax Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, v zmysle ktorej bol dôvodom na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti napríklad dlhodobý nepriaznivý stav žalobcu, ktorý zodpovedá plnej invalidite (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 20. apríla 2006, sp. zn. Nad 11/2006), invalidita alebo ťažké zdravotné postihnutie žalobcu (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 6. decembra 2016, sp. zn. 283/2016, uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 22. mája 2018, sp. zn. Nad 104/2018) taktiež to, že žalobca sa po podaní žaloby presťahoval viac ako 400 km od miestne

príslušného správneho súdu a je nemajetný (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 6. februára 2014, sp. zn. Nad 6/2014). S prihliadnutím na individuálne okolnosti danej veci videl Najvyšší správny súd Českej republiky skutočnosť, že žalobca a všetci navrhnutí svedkovia majú bydlisko v obvode súdu, na ktorý má byť vec delegovaná ako dôvod na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 17. septembra 2015, sp. zn. Nad 225/2015). Naopak nebol podľa Najvyššieho správneho súdu Českej republiky dôvodom na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti sám o sebe trest odňatia slobody žalobcu, a to aj v prípade, ak sa jedná o trest odňatia slobody na doživotie (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 12. apríla 2006, sp. zn. Nad 12/2006), sám o sebe vyšší vek žalobcu (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 13. novembra 2014, sp. zn. Nad 430/2014), nespokojnosť žalobcu s postupom sudcu v konaní o prejednávanej veci (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 8. októbra 2003, sp. zn. Nad 88/2003, zo 6. decembra 2012, sp. zn. Nad 103/2012), očakávanie žalobcu, že iný správny súd bude vo veci rozhodovať pre žalobcu priaznivejšie alebo rýchlejšie - fakticky prednostne (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 23. januára 2013, sp. zn. Nad 3/2013, zo 7. februára 2013, sp. zn. Nad 5/2013, z 12. júna 2013, sp. zn. Nad 24/2013, z 27. novembra 2013, sp. zn. Nad 48/2013, uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 28. novembra 2016, sp. zn. Nad 230/2016) to, že o veci má rozhodovať ten správny súd, ktorý je vo veci žalovaným orgánom verejnej správy (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 28. marca 2013, sp. zn. Nad 97/2012) alebo to, že nepríslušný súd sa v minulosti zaoberal správnu žalobou žalobcu s obdobnou problematikou (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 6. júna 2013, sp. zn. Nad 25/2013). Taktiež skutočnosť spočívajúcu v rozhodovaní väčšieho množstva skutkovo obdobných vecí (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 30. apríla 2014, sp. zn. Nad 134/2014), či to, že právny zástupca žalobcu má sídlo mimo obvodu miestne príslušného súdu (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 30. marca 2017, sp. zn. Nad 115/2017) alebo to, že žalobca vznesol návrh na vypočutie svedkov, ktorí majú bydlisko mimo obvodu miestne príslušného súdu, Najvyšší správny súd Českej republiky nepovažoval za dôvody na prikázanie veci inému správne súdu z dôvodu vhodnosti (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 29. marca 2018, sp. zn. Nad 42/2018).

18. K návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti súd vždy vyzve účastníkov správneho súdneho konania, aby sa k nemu vyjadrili (§ 85 ods.3 SSP). Ich vyjadrenie k návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti treba chápať ako realizáciu ich procesného práva, ktoré má len konzultatívnu povahu a prikazujúci súd nezaväzuje, aj ak by s delegáciou súhlasili, resp. nesúhlasili všetci účastníci správneho súdneho konania (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 12. augusta 2007, sp. zn. 25Nd 230/2007). Vyjadrenia účastníkov správneho súdneho konania však majú nemalý význam pre správny súd, ktorý musí pri rozhodovaní o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti prihliadať na vhodnosť tohto postupu i z pohľadu pomerov ďalších účastníkov konania (Zahradníková, R. a kol. *Civilní právo procesní*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, s. 75). Delegácia totiž nesmie navodiť stav, ktorý by sa v pomeroch niektorého z účastníkov konania prejavil zásadne nepriaznivo; to platí i v správnom súdnom procese.

19. Úlohou najvyššieho súdu v preskúmvanej veci bolo posúdiť, či sú dané dôvody pre výnimočné použitie inštitútu vhodnej delegácie a rozhodnúť, či by konanie na inom krajskom súde bolo z komplexného pohľadu na vec hospodárnejšie, rýchlejšie a spoľahlivejšie než na miestne príslušnom Krajskom súde v Bratislave.

20. Na úvod najvyšší súd uvádza, že procesný postup Krajského súdu v Bratislave v danej veci bol správny, keď ako miestne príslušný správny súd po tom, ako mu bola doručená žiadosť žalobcu o prikázanie veci inému súdu podľa § 85 Správneho súdneho poriadku, doručil túto žiadosť na vyjadrenie žalovanému správne orgánu, k čomu mu určil 15 dňovú lehotu. Žalovaný sa k žiadosti žalobcu v lehote určenej správnym súdom nevyjadril a vyjadrenie k nej najvyššiemu súdu nepredložil ani ku dňu rozhodnutia.

21. Z predloženého súdneho spisu správneho súdu najvyšší súd zistil, že žalobca žalobou doručenou

Krajskému súdu v Bratislave dňa 4. januára 2016 sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č.: 28386/2015/RK z 26. októbra 2015 a postup mu predchádzajúci, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, odboru znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti č. 28386/2015/15 z 29. júla 2015, ktorým bol žalobca vyčiarknutý zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov. Krajský súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný správny súd na prejednanie a rozhodnutie vo veci rozsudkom č.k. 5S/1/2016-184 zo dňa 4. júla 2017 rozhodol v merite veci tak, že žalobu zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Na základe kasačnej sťažnosti žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu správneho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č.k. 10Asan/8/2018-263 z 28. februára 2019 rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/1/2016-184 zo dňa 4. júla 2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zamietol. V priebehu preskúmacieho súdneho konania žalobca viackrát žiadal o priznanie odkladného účinku správnej žalobe, o ktorých žiadostiach správny súd rozhodol tak, že žiadosti žalobcu nevyhovel. Najvyšší súd o kasačnej sťažnosti žalobcu podanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/65/2019-344 z 9. decembra 2019, ktorým správny súd návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zamietol, rozhodol tak, že uznesením č.k. 10Asan/23/2020-465 z 1. marca 2021 kasačnú sťažnosť odmietol a určil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov kasačného konania. Žalobca písomným podaním zo dňa 18.11.2020 žiadal o prikázanie veci inému súdu podľa § 85 Správneho súdneho poriadku, ktorý návrh odôvodnil svojím poškodeným zdravotným stavom. V uvedenej žiadosti označil a ako prílohy k nej predložil listinné dôkazy týkajúce sa veci samej, avšak v prílohách k uvedenej žiadosti žalobca neoznačil ani nepredložil žiaden doklad o svojom zdravotnom stave. Z obsahu žiadosti žalobcu o prikázanie veci inému súdu vyplýva jeho nespokojnosť s postupom a rozhodovaním v konaní danej veci Krajským súdom v Bratislave, považujúc ho za nezákonný, tvrdiac, že na Krajskom súde v Bratislave nenašiel súdnu ochranu svojich práv pre svojvôľu sudkýň.

22. Najvyšší súd vo vzťahu k žiadosti žalobcu na prikázanie veci inému súdu konštatuje nasledovné. Právna úprava stanovená v právnej norme § 85 ods. 3, 4 Správneho súdneho poriadku, predstavuje právnu normu, ktorá explicitne nedefinuje, za akých podmienok súd rozhodne o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti na iný správny súd. Uvedené ustanovenie je možné preto považovať za právnu normu s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, teda patrí k právnym normám, ktorých hypotéza nie je určená priamo právnym predpisom, a ktorá tak ponecháva, aby súd podľa vlastnej úvahy v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého vopred neobmedzeného okruhu konkrétnych okolností. Zákon síce ponechal najvyššiemu súdu širokú možnosť uváženia, avšak táto úvaha musí vždy zodpovedať zisteným skutkovým okolnostiam a musí byť logickým vyústením riadneho hodnotenia skutkových zistení.

23. Najvyšší súd dôvody, ktoré uviedol žalobca v návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti na iný správny súd, posudzoval podľa svojej vlastnej úvahy každý jednotlivito, ako aj všetky vo vzájomnej súvislosti, pričom vzal do úvahy najmä to, že pri posudzovaní splnenia zákonných predpokladov na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti sa spravidla jedná o kombináciu niekoľkých rozhodných skutočností, ktorým súd musí priradiť konkrétnu mieru relevancie a učiniť záver o tom, či tieto podmienky sú spôsobilé privodiť hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným, než miestne príslušným právnym súdom. Skutočnosť, že žalobca ako dôvod na prikázanie veci inému správnomu súdu uvádzal poškodenie svojho zdravotného stavu, na podporu ktorého tvrdenia nepredložil žiaden lekársky nález, resp. iný listinný dôkaz, nie je možné bez ďalšieho vyhodnotiť tak, aby v nej bolo možné vidieť dôvod pre prikázanie veci, najmä ak nie je súdu zrejmé, že účastník konania sa nemôže pre závažné dôvody dostaviť na prejednanie veci na miestne príslušný súd. Tiež skutočnosť, že medzi miestom sídla, bydliska alebo miesta podnikania žalobcu ako účastníka správneho súdneho konania a miestom sídla miestne príslušného správneho súdu existuje väčšia vzdialenosť, alebo je cesta k miestne príslušnému správnomu súdu spojená s nákladmi na dopravu, nie je bez ďalšieho dôvodom pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 10. januára 2012, sp. zn. 4Nd 405/2011 a sp. zn. 4Nd 319/2011, Najvyššieho súdu Českej republiky zo 16. septembra 2013, sp. zn. 32Nd 192/2013). Napokon z obsahu predmetnej žiadosti predovšetkým vyplýva len nespokojnosť žalobcu s postupom a rozhodovaním v

konaní danej veci Krajským súdom v Bratislave, považujúc ho za nezákonný.

24. V danej súvislosti najvyšší súd zdôrazňuje, že miestna príslušnosť v správnom súdnictve sa vo všeobecnosti spravuje sídlom prvoinštančného orgánu verejnej správy, teda miestne príslušným súdom je v zmysle § 13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni. Pri rozhodovaní o delegácii je vždy vhodné, aby sa správny súd náležite vysporiadal aj s dôvodmi úpravy miestnej príslušnosti. Pritom je však treba mať vždy na zreteli, že miestna príslušnosť správneho súdu, ktorý má vec prejednať predstavuje zásadu základnú, a prípadná delegácia príslušnosti inému správnomu súdu je len výnimkou z tejto zásady, ktorú je potrebné vykladať vždy zužujúco.

25. Z dôvodovej správy k Správnomu súdnemu poriadku, jej Osobitnej časti, k § 13, vyplýva, že uvedená koncepcia miestnej príslušnosti v správnom súdnictve bola zákonodarcom zvolená z dôvodu procesnej ekonomie, s cieľom prispieť k zrýchleniu správnych súdnych konaní rovnomernejším rozložením nápadu agend na všetky krajské sudy. Príkázanie prejednávanej veci z dôvodu vhodnosti bez závažných dôvodov, by preto bolo popretím úmyslu zákonodarcu, na ktorom vybudoval miestnu príslušnosť v správnom súdnictve.

26. Napokon, posudzujúc návrh žalobcu na príkázanie veci z dôvodu vhodnosti z hľadiska procesnej ekonomie, resp. hospodárnosti podľa najvyššieho súdu, delegácia v uvedenej veci by nepredstavovala žiadny prínos, keďže rozhodnutie vo veci by sa nestalo procesne jednoduchším, ani menej náročnejším. V tejto súvislosti dáva najvyšší súd do pozornosti aj to, že pojem hospodárnosti konania nie je možné vzťahovať len k trovám konania, ktoré vzniknú účastníkom konania, ale je potrebné naň nahliadať z pohľadu celého konania a predovšetkým ho vykladať v úzkej súvislosti s pojmom rýchlosť konania, ako aj inými dôležitými dôvodmi pre delegáciu vhodnú (viď uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 2. februára 2014, sp. zn. Nad 66/2014). Krajský súd v Bratislave, ako správny súd vecne a miestne príslušný na prejednanie a rozhodnutie veci, sa už oboznámil s vecou samou a vykonal aj základné úkony v konaní a prejednaní veci, dokonca v merite veci už aj rozhodol, pričom delegáciou veci inému správnomu súdu by sa predĺžil čas oboznámenia sa s vecou a rozhodovania o nej. Okolnosti, ktoré žalobca uviedol v návrhu na príkázanie veci na iný správny súd z dôvodu vhodnosti, v podstate spočívajú najmä v opise pochybení žalovaného správneho orgánu v správnom konaní a správneho súdu v preskúmvacom súdnom konaní, výsledkom ktorých podľa názoru žalobcu bolo vydanie nezákonných rozhodnutí. Argumentácia žalobcu, podľa názoru najvyššieho súdu, vzhľadom k uvedenému vyššie, nemá mimoriadnu a vážnu povahu, aby odôvodňovala výnimku z ústavnej požiadavky, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Správny súdny poriadok vo svojej právnej úprave zakotvuje účastníkom konania právo na spravodlivý proces aj vo forme práva podávať opravné prostriedky proti rozhodnutiam správneho súdu. Dôvodom na príkázanie veci inému správnomu súdu z dôvodu vhodnosti preto nemôže byť nesúhlas žalobcu ako účastníka preskúmvacieho súdneho konania s postupom miestne príslušného správneho súdu v preskúmvacom súdnom konaní v prejednaní a rozhodovaní vo veci.

27. Vychádzajúc z uvedeného vyššie najvyšší súd v posudzovanom prípade nezistil také závažné a výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali príkázanie veci inému než miestne príslušnému súdu z dôvodu vhodnosti, a preto podľa § 85 ods. 4 Správneho súdneho poriadku návrh žalobcu na príkázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti zamietol, majúc na zreteli, že ak by rozhodol o delegácii veci na iný správny súd bez toho, aby na to boli splnené podmienky podľa § 85 ods. 3 Správneho súdneho poriadku, porušil by tým aj ústavne zaručené právo zakotvené v článku 36 Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje inštitucionálnu záruku práva na spravodlivý proces (nález Ústavného súdu Českej republiky zo 7. októbra 1996, sp. zn. IV. ÚS 222/96).

28. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.